

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

МАТЕРІАЛИ

97 – ї

**підсумкової наукової конференції
професорсько-викладацького персоналу
вищого державного навчального закладу України
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

15, 17, 22 лютого 2016 року

Чернівці – 2016

УДК 001:378.12(477.85)

ББК 72:74.58

М 34

Матеріали 97 – її підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (Чернівці, 15,17,22 лютого 2016 р.) – Чернівці: Медуніверситет, 2016. – 404 с. іл.

ББК 72:74.58

У збірнику представлені матеріали 97 – її підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (Чернівці, 15, 17, 22 лютого 2016 р.) із стилістикою та орфографією у авторській редакції. Публікації присвячені актуальним проблемам фундаментальної, теоретичної та клінічної медицини.

Загальна редакція – професор, д.мед.н. Бойчук Т.М., професор, д.мед.н. Івашук О.І., доцент, к.мед.н. Безрук В.В.

Наукові рецензенти:

доктор медичних наук, професор Кравченко О.В.

доктор медичних наук, професор Давиденко І.С.

доктор медичних наук, професор Дейнека С.Є.

доктор медичних наук, професор Денисенко О.І.

доктор медичних наук, професор Заморський І.І.

доктор медичних наук, професор Колоскова О.К.

доктор медичних наук, професор Коновчук В.М.

доктор медичних наук, професор Гринчук Ф.В.

доктор медичних наук, професор Слободян О.М.

доктор медичних наук, професор Тащук В.К.

доктор медичних наук, професор Ткачук С.С.

доктор медичних наук, професор Тодоріко Л.Д.

ISBN 978-966-697-627-0

© Буковинський державний медичний
університет, 2016

процесом життєвого вибору, що свідчить про прагнення людини до самореалізації. Субкультура з її особливими цінностями та смислами теж характеризується в онтологічному вимірі.

Однак, говорячи про субкультуру, слід відзначити її соціальні властивості, тобто вона є завжди реакцією на стан суспільства. Як відомо, це культура меншості, а тому часто-густо таку культуру не сприймають одразу, вона нашоується на відсторонення та конфлікт.

Субкультура, ставлячи себе у позицію культурного протиставлення, бере на себе функцію виключності. У свою чергу, індивід, обираючи її як межу власної культурної ідентичності виявляється позначеним цією рисою як особистою.

Відзначимо, що вивчення проблематики субкультур актуальне сьогодні тому, що взаємовідносини у суспільстві носять гранично індивідуальний характер. Людина втрачає здатність до комунікації, відчуває себе самотньою, не знаходить духовної підтримки, можливості реалізувати себе, що й призводить до створення субкультури. Така культура не нав'язує певні моделі світосприйняття, поведінки, а дає можливість суб'єкту проявити себе.

Субкультура належить до проблеми ідентифікації. Вона прокладає шляхи подальшого можливого розвитку суспільства, виступає одним із чинників забезпечення його соціодинаміки. Вивчення світу субкультур є важливою складовою культурознавства і, водночас, кроком до формування теоретичної бази прогнозування подальшого розвитку культури.

Стегницька Л.В., Мотрюк Н.Г.
СТАНОВЛЕННЯ ЕПОНІМА ЯК ТЕРМІНА

Кафедра іноземних мов
Вищий державний навчальний заклад України
«Буковинський державний медичний університет»

Досягнення будь-якої галузі відображаються через появу нових лексичних одиниць, які часто містять пропріативну складову. Актуальність нашого дослідження зумовлена тим, що й досі немає чіткої дефініції епонімичних одиниць, які трактуються як знаки-унікуми, асоціативні терміни, які виділяються за типом мотивування та виражені за допомогою різного роду асоціацій, як спеціальні мовні одиниці, єдиний когнітивний комплекс та інше. Все частіше в наукових дослідженнях та джерелах використовується саме формулювання терміни-епоніми, що свідчить про сформованість епоніми як терміну.

Велика кількість праць присвячена вивченню спеціальної лексики та ролі термінів у системі мови. Суть терміна трактують по-різному, основне з яких, що термін це спеціальна лексика, яка використовується в професійній діяльності. Основні вимоги, які висуваються до терміна – це приналежність до певної галузі, точність значення, контекстуальна незалежність, стійкість, стилістична нейтральність інше. Специфіку терміна лінгвісти пропонують визначати за прагматичними (загальноприйнятність, інтернаціональність, сучасність та милозвучність), лексико-семантичними (однозначність, відсутність синонімів та протиріч) та структурними (відповідність нормам мови, стислість, інваріантність, дериваційність) параметрами.

У галузі медицини терміни-епоніми відповідають прагматичним критеріям. Більшість епонімів є інтернаціональними, тобто звучать однаково в багатьох мовах, як-от: *die Langerhans-Inseln* (нім.) → *Langerhans islands* (англ.) → *острівці Лангерганса*, і є милозвучними, оскільки адаптовані до її мовних правил. Використання епонімів у медичній практиці є вимогою сучасності та показником професійності медичного працівника. Незважаючи на те, що з анатомічної номенклатури, тобто уніфікованого переліку анатомічних термінів, затвердженого асоціацією анатомів, епоніми були вилучені. Все ж вони наводяться поряд. У джерелах «Атлас анатомії людини» Р.Д. Синельникова та «Атлас анатомії людини» Ф. Неттлера («Atlas of Human Anatomy» by F.H. Netter) поряд з номенклатурними найменуваннями вказуються й епоніми. В атласі Ф. Неттлера наведено: англ. *vestibular (Reissner's) membrane* (укр. переддверна мембрана (Рейснера)) та *tympanic nerve (Jacobson)* (барабанний нерв (Якобсона)). В атласі Р.Д. Синельникова також знаходимо номенклатурні одиниці з пропріативними складовими: лат. *fissura petro-tympanica (Glasseri)* укр. кам'янисто-барабанна щілина (Глезера). Тобто, опираючись на вищезгадані приклади, епоніми можна вважати загальноприйнятими. Проте, клінічна термінологія не є настільки стандартизованою та уніфікованою, як анатомічна. Вона й досі перебуває в активній фазі розвитку, тому характеризується широким використанням епонімів.

Щодо структурних критеріїв, то епоніми є більш стислими, ніж описові терміни, наприклад: англ. *Crohn's disease* *Крона хвороба – хронічне гранулематозне запальне захворювання нез'ясованої етіології, що може уражати будь-яку частину травного тракту від рота до відхідника, але зазвичай уражає кінцевий відділ клубової кишки з потовщенням стінки, рубцюваннями.* У більшості випадках вони є інваріантними, як от: англ. *Alzheimer's disease* – укр. *хвороба Альцгеймера*, та становлять ефективне джерело дериватів, таких як: *Cushing's syndrome* *Кушинга синдром* → *pseudo-Cushing's syndrome* *псевдо-Кушинга синдром*.

Певні труднощі виникають з лексико-семантичними критеріями, зокрема синонімами, які надають терміну більш детального трактування. Іншою проблемою є певні неточності у трактуванні та плутанина при перекладі, як от: *Sweet syndrome*, що означає *синдром Світа* (гострий гарячковий нейтрофільний дерматоз), а не *солодкий синдром*. Використання таких термінів потребує ґрунтовних знань англійської медичної термінології.

Незважаючи на згадані вище проблемні питання, які потребують подальшого вивчення та упорядкування, епоніми все ж відповідають більшості критеріям, які ставляться до терміну. А суперечності та

неточності у трактуванні, які виникли внаслідок багатовікової історії розвитку медицини та різноманітних джерел поповнення її словникового складу, з часом будуть усунені.

Тимофієва М.П.
ТРЕНІНГ РОЗВИТКУ РЕФЛЕКСИВНИХ КОМПОНЕНТІВ У СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ

Кафедра психології та соціології
Вищий державний навчальний заклад України
«Буковинський державний медичний університет»

Рефлексії є універсальною та професійно важливою, і детермінує будь-яку діяльність. У формуванні та функціонуванні рефлексивної діяльності беруть участь різні психічні процеси. Унікальність рефлексії полягає в тому, що будучи результатом інтеграції інших психічних утворень, рефлексивна діяльність одночасно може обернутися і на себе, і на інші її ж визначальні психічні процеси задля їх аналізу, контролю і регуляції. Рефлексія дозволяє зробити процес самопізнання власних професійних умінь більш цілеспрямованим і усвідомленим.

В результаті досліджень ми побачили, що проблема розвитку рефлексії у студентів-медиків залишається актуальною. Метою нашої роботи є пошук ефективних методів та засобів розвитку рефлексивних компонентів у студентів-медиків. Здібність до рефлексії і знання її механізмів дозволяють сформувати власні цінності і принципи, визначити стратегію власного розвитку, спонукають до постійного саморозвитку і творчого відношення до професійної діяльності

Розробляючи тренінгову програму ми опирались на основні складові рефлексивних компонентів, на дослідження вітчизняних та зарубіжних науковців, які вивчали питання рефлексії. У сучасних психологічних дослідженнях існують різні підходи до визначення суті поняття рефлексія. Це процес самопізнання суб'єктом внутрішніх станів, фундаментальна здатність свідомості істоти бути у відношенні до власної свідомості, мислення, умов та засобів здійснення життєдіяльності; інтелектуальний процес, що забезпечує усвідомлення засобів вирішення завдань; важлива частина розумової дії, евристичного рішення; засіб здійснення діяльності; відображення власних процесів у свідомості; компонент психологічної структури людини, що лежить в основі її змінення та розвитку; здатність до погляду на себе з боку та до контролю своєї діяльності.

Зміст фахової підготовки студентів-медиків спрямований не лише на озброєння їх глибокими науковими знаннями (наукові ідеї, теорії, закони, поняття, уявлення і факти тощо), а й на формування їхнього ставлення до знань, здатності відшукувати особистісні смисли. За такого підходу знання усвідомлюються студентами як цінність.

Розвиток рефлексії майбутніх медиків відбувається також шляхом їх включення в аналітико-оціночну, пошуково-практичну діяльність, що сприяє формуванню стійких уявлень про себе, людей, що оточують студентів, збагачує інтенсивність контактів.

Для розвитку рефлексії ми вибрали наступні компоненти:

1. *Рефлексивно-когнітивний компонент* визначається характеристиками рівня сформованості когнітивної сфери особистості, включаючи рівень сформованості розумової діяльності, мислення в поняттях. Основу когнітивного компонента складають знання людини про себе, що здобуваються за допомогою особистісної рефлексії.

2. *Рефлексивно-афективний компонент* представлений ауто симпатією і самозвинуваченням. На відміну від самоповаги, інтегрального самоставлення, самовпевненості пов'язаної з процесами самооцінювання, емоційно-ціннісне ставлення суб'єкта до себе, яке визначається мотивами і практично не залежить від успіхів і невдач суб'єкта. В основі аутосимпатії лежить самоприв'язаність (почуття прихильності до актуального образу «Я», задоволеність собою, загальне позитивне ставлення до себе), самоцінність (зацікавленість у власному «Я», любов до себе, відчуття цінності власної особистості).

3. *Рефлексивно-оціночно-регулятивний компонент* складається з інтегрального самоставлення, самоповаги, самовпевненості, самоприйняття, планування, моделювання, програмування, загального рівня саморегуляції, реалізації обраної позиції, самореалізацію.

Отже, в основу тренінгу покладена структурна модель рефлексії, яка інтегрує в собі два напрямки – особистістний і операціональний. Це визначає загальну стратегію тренінгу, яка реалізується в практичних технологіях «занурення в себе» і «занурення в професійну реальність».

Тренінг розрахований на 3 заняття загальною тривалістю 10 годин проводяться в позаурочний час для бажаючих, об'єднаних у групи з 10-12 осіб. Також окремі вправи можна задіяти під час практичних занять в медичному університеті для I курсу під час вивчення психологічних дисциплін.

Тодоріко А.Д.
МЕХАНІЗМИ ПІДВИЩЕННЯ ДОВІРИ В МІЖОСОБИСТІСНИХ СТОСУНКАХ

Кафедра психології та соціології
Вищий державний навчальний заклад України
«Буковинський державний медичний університет»

Довіра в міжособистісних стосунках є одним з ключових моментів ефективного спілкування, що сприяє гармонійній взаємодії та розвитку особистості, що актуалізує наше дослідження. Аналіз теоретичних підходів до розуміння феномену довіри в психології, розкриває велике значення довіри в житті людини, її роль